Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta 1. luokalla

S1 VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN (T1-T4)

- havaintojen tekeminen
- ongelmanratkaisu- ja tutkimustehtävät
- uteliaisuutta, mielikuvitusta, kekseliäisyyttä ja toiminnallisuutta edistävät toimintamallit
- muististrategiat ja muistipelit
- leikit
- monipuolinen liikkuminen ja motoriset harjoitukset
- monenlaiset esiintymistehtävät, rooli-, draama- ja teatteritehtävät

S2 TEKSTIEN TULKITSEMINEN (T5-T8)

- leikit
- pelillisyys
- tarinoiden kuunteleminen ja kertominen
- lukeminen
- kuva, kuvitus ja kuvaaminen
- kirja- ja lehtimessut
- kirjavinkkaus
- kirjatrailerit

S3 TEKSTIEN TUOTTAMINEN (T9-T11)

- leikit
- pelillisyys
- draama
- oma teos
- mediaesitys
- seikkailu
- kirjoittaminen
- lukeminen

S4 KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN (T12-T14)

- kirjastokäynnit
- elokuvissa ja teatterissa käyminen
- koulun juhlat
- kirjailijavieras
- kansalliset merkkipäivät
- perinneleikit
- draama (lasten oikeudet)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta 2. luokalla

S1 VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN (T1-T4)

- havaintojen tekeminen
- ongelmanratkaisu- ja tutkimustehtävät
- uteliaisuutta, mielikuvitusta, kekseliäisyyttä ja toiminnallisuutta edistävät toimintamallit
- muististrategiat ja muistipelit
- leikit
- monipuolinen liikkuminen ja motoriset harjoitukset
- monenlaiset esiintymistehtävät, rooli-, draama- ja teatteritehtävät

S2 TEKSTIEN TULKITSEMINEN (T5-T8)

- leikit
- pelillisyys
- tarinoiden kuunteleminen ja kertominen
- lukeminen
- kuva, kuvitus ja kuvaaminen
- kirja- ja lehtimessut
- kirjavinkkaus
- kirjatrailerit

S3 TEKSTIEN TUOTTAMINEN (T9-T11)

- leikit
- pelillisyys
- draama

- oma teos
- mediaesitys
- seikkailu
- kirjoittaminen
- lukeminen

S4 KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN (T12-T14)

- kirjastokäynnit
- elokuvissa ja teatterissa käyminen
- koulun juhlat
- kirjailijavieras
- kansalliset merkkipäivät
- perinneleikit
- draama (lasten oikeudet)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta 3. luokalla

S1 VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN (T1-T4)

- Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:
- vertaisoppiminen
- ongelmanratkaisu- ja päättelytehtävät
- draama
- pelit
- leikit
- keskustelut ja kannanotot ihmisoikeuksista
- kansainväliset videopuhelut
- median käyttö ja mediatehtävät

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T1–T4), esimerkkejä:

AKTIIVINEN YHTEISKUNNAN TOIMIJA

- monipuoliset kirjoitustehtävät
- suullinen ilmaisu
- viestintä- ja tietotekniikan hyödyntäminen
- erilaiset esiintymistilanteet
- kulttuuritoiminta, esimerkiksi koulun juhlat
- kansainvälinen yhteistyö

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

tietotekniikka

kuvataide

musiikki

liikunta

vieraat kielet

ympäristöoppi

LASTEN OIKEUDET

- mielipide ja sen perusteleminen
- toisen kuunteleminen
- vuorovaikutus
- maailman lapset median näkökulmasta
- suullinen ilmaisu
- kuvitteleminen
- luova kirjoittaminen
- erilaisten tekstien ja kuvan lukeminen
- kannustetaan keskustelemaan kotiväen kanssa
- viestintätekniikka
- erilaiset mediat

Yhteistyökumppani (esimerkkejä)

- kuvataide
- liikunta
- tietotekniikka
- yhteiskuntaoppi
- vieraat kielet
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- ympäristöoppi

HYVÄT TAVAT

- vuorovaikutus
- toisen kuunteleminen
- tilannetaju
- kulttuurinen näkökulma
- kansainvälisyys
- "niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan"
- kielenkäyttö
- kuvittelu empatian näkökulmasta
- draaman keinot
- oman tilan hallitseminen ja toisen tilan arvostaminen
- ristiriitojen kohtaaminen ja käsittely

Yhteistyökumppanit

- uskonto ja elämänkatsomustieto
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi
- tietotekniikka

S2 TEKSTIEN TULKITSEMINEN (T5-T8)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjat ja monimediaiset tekstit
- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu, selostaminen
- draama
- pelit
- leikit

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain, esimerkkejä

MEIDÄN JA MUIDEN SADUT

- erilaiset kulttuurit
- lukeminen

- kuunteleminen
- kuvittelu
- nauttiminen
- keskusteleminen
- vuorovaikutus
- teatteri
- käsitteet ja sanasto
- kirjailijavierailut
- ihmisyys ja lasten oikeudet
- eettiset ja moraaliset kysymykset
- havainnollistaminen esimerkiksi tvt:n avulla
- kirjaston käyttö
- tiedonhankinta

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjastot
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- kuvataide
- musiikki
- liikunta
- tietotekniikka
- ympäristöoppi

KRIITTINEN LUKIJA

- erilaiset tekstit: sanalliset, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- erilaisten tekstien ja lähteiden luotettavuus
- tekstien tulkinta, vertailu ja arviointi
- mielipiteet
- uutiset
- mainokset (vastamainos)
- faktat ja mielikuvat
- internet ympäristönä
- tekstin ja lähteiden luotettavuus
- sanojen monimerkityksellisyys ja hierarkia

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- lukuaineet
- matematiikka
- kuvataide
- musiikki
- lehdistö
- yritykset
-

S3 TEKSTIEN TUOTTAMINEN (T9-T12)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- vertailu
- selostaminen
- kuvan, äänen ja videon tekeminen
- ohjelmointi
- erilaiset projektit
- yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- vierailut ja vierailijat
- kummitoiminta
- vertaisoppiminen

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T9–T12), esimerkkejä

OMA SATU

- kirjoitetaan oma satu/näytelmä/animaaatio
- käsinkirjoitus ja näppäintaidot
- oikeinkirjoitus
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmässä
- vastaanottajan huomioiminen
- tekemisen ilo
- kekseiläisyys, suunnittelu, ilmaisutaidot
- järjestelmällisyys ja pitkäjänteisyys
- vastuu omasta työstä ja vuorovaikutuksesta
- oma tuotos ideasta näyttämölle: lavasteet, mainokset, musiikki
- ympäristöstä ja siisteydestä huolehtiminen

- palautteen antaminen ja saaminen
- tekijänoikeudet
- projektin tuotteuttaminen
- ponnistelu yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- vanhemmat
- yritykset
- lehdistö
- kuvataide
- musiikki
- tietotekniikka
- ympäristöoppi
- matematiikka

KRIITTINEN TUOTTAJA

- erilaiset tekstit: sanallisest, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- tuottamisen kokonaisuus ajankohtaisista aiheista
- kirjoitetaan vaikuttava teksti
- mielipideteksti
- toivekirjoitus
- oikeinkirjoitus
- suullinen tuotos

MEILLÄ ENNEN (JA NYT)

- tekstien tuottaminen mm. suullisten lähteiden avulla (haastattelut)
- monipuoliset tiedonlähteet
- muistiinpanojen tekeminen
- tiivistäminen
- lähteiden käyttö
- kirjoitetun ja puhutun kielen ero
- omat ja uiden kekemukset
- kertominen
- kuvaaminen

- vertailu
- selostaminen
- sanavaraston laajentaminen (sanavalinnat ja sanonnat)
- kuvan tuottaminen kertomuksen perusteella
- erilaiset mediaesitykset
- julkaiseminen eettisesti tekijänoikeuksia kunnioittaen
- juuret
- vuorovaikutus, sosiaaliset taidot, yhteistyö, hyvä käytös
- ympäristön havainnointi ja tulkitseminen
- koulun ulkopuolinen yhteiskunta ja sukupolvien ketju

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- ympäristöoppi
- kuvataide
- historia
- tietotekniikka
- kirjasto
- paikallislehdet
- kotiseutumuseo
- virastot
- arkistot
- seurakunta (hautausmaa)
- yhdistykset

S4 KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN (T13-T15)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- monipuolinen lukeminen
- kirjasto-, museo- ja teatterivierailut
- elokuva
- draama
- mediakasvatus
- vertaisoppiminen
- erilaiset projektit (esimerkiksi koulun juhlat, kansalliset merkkipäivät, lapsen oikeudet)

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T13–T15), esimerkkejä:

RUNOVIIKKO

- sanojen, ilmasutapojen ja tekstien merkitykset
- tulkinta ja kielellä leikittely
- kuvittelukyky ja luovat ratkaisut
- tutustuminen lyriikan käsitteisiin
- ympäristän havainnointi ja tulkitseminen
- tulkitseminen ja tuottaminen
- nauttiminen
- erilaiset tuotokset ja mediaesitykset
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmissä
- tutustuminen oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkajiin nykykulttuurissa
- oman sisäisen tiedon pohtiminen
- tutustuminen ja vertailu muiden kulttuurien lyriikkaan

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- yhdistykset
- lehdistö
- musiikki
- kuvataide
- lukuaineet

LUKEMINEN TEKEE HYVÄÄ

- mahdollisuus oppilaan tekstivalikoiman laajentamiseen
- ikäkaudelle sopivaa tieto- ja kaunokirjallisuutta
- lukuelämysten jakaminen muiden kanssa
- ääneen lukeminen
- kuunteleminen
- lukutieln luominen koulussa ja vapaa-ajalla
- nauttiminen
- lukupiiri

- vertailu kirjan ja elokuvan tai teatterin välillä
- kirjaston aktiivinen ja monipuolinen käyttö

Yhteistyökumppanit, esimerkkejä

- kirjasto
- kaikki eri oppiaineet

<u>Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta 4. luokalla</u>

S1 VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN (T1-T4)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- vertaisoppiminen
- ongelmanratkaisu- ja päättelytehtävät
- draama
- pelit
- leikit
- keskustelut ja kannanotot ihmisoikeuksista
- kansainväliset videopuhelut
- median käyttö ja mediatehtävät

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T1–T4), esimerkkejä:

AKTIIVINEN YHTEISKUNNAN TOIMIJA

- monipuoliset kirjoitustehtävät
- suullinen ilmaisu
- viestintä- ja tietotekniikan hyödyntäminen
- erilaiset esiintymistilanteet
- kulttuuritoiminta, esimerkiksi koulun juhlat
- kansainvälinen yhteistyö

Yhteistyökumppani (esimerkkejä)

- tietotekniikka
- kuvataide

- musiikki
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi

LASTEN OIKEUDET

- mielipide ja sen perusteleminen
- toisen kuunteleminen
- vuorovaikutus
- maailman lapset median näkökulmasta
- suullinen ilmaisu
- kuvitteleminen
- luova kirjoittaminen
- erilaisten tekstien ja kuvan lukeminen
- kannustetaan keskustelemaan kotiväen kanssa
- viestintätekniikka
- erilaiset mediat

Yhteistyökumppani (esimerkkejä)

- kuvataide
- liikunta
- tietotekniikka
- yhteiskuntaoppi
- vieraat kielet
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- ympäristöoppi

HYVÄT TAVAT

- vuorovaikutus
- toisen kuunteleminen
- tilannetaju
- kulttuurinen näkökulma
- kansainvälisyys
- "niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan"
- kielenkäyttö

- kuvittelu empatian näkökulmasta
- draaman keinot
- oman tilan hallitseminen ja toisen tilan arvostaminen
- ristiriitojen kohtaaminen ja käsitely

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- uskonto ja elämänkatsomustieto
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi
- tietotekniikka

S2 TEKSTIEN TULKITSEMINEN (T5-T8)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjat ja monimediaiset tekstit
- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- draama
- pelit
- leikit

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T5–T8), esimerkkejä:

MEIDÄN JA MUIDEN SADUT

- erilaiset kulttuurit
- lukeminen
- kuunteleminen
- kuvittelu
- nauttiminen
- keskusteleminen

- vuorovaikutus
- teatteri
- käsitteet ja sanasto
- kirjailijavierailut
- ihmisyys ja lasten oikeudet
- eettiset ja moraaliset kysymykset
- havainnollistaminen esimerkiksi tvt:n avulla
- kirjaston käyttö
- tiedonhankinta

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjastot
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- kuvataide
- musiikki
- liikunta
- tietotekniikka
- ympäristöoppi

KRIITTINEN LUKIJA

- erilaiset tekstit: sanalliset, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- erilaisten tekstien ja lähteiden luotettavuus
- tekstien tulkinta, vertailu ja arviointi
- mielipiteet
- uutiset
- mainokset (vastamainos)
- faktat ja mielikuvat
- internet ympäristönä
- tekstin ja lähteiden luotettavuus
- sanojen monimerkityksellisyys ja hierarkia

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- lukuaineet
- matematiikka

- kuvataide
- musiikki
- lehdistö
- yritykset

S3 TEKSTIEN TUOTTAMINEN (T9-T12)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- kuvan, äänen ja videon tekeminen
- ohjelmointi
- erilaiset projektit
- yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- vierailut ja vierailijat
- kummitoiminta
- vertaisoppiminen

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T9–T12), esimerkkejä:

OMA SATU

- kirjoitetaan oma satu, näytelmä tai animaaatio
- käsinkirjoitus ja näppäintaidot
- oikeinkirjoitus
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmässä
- vastaanottajan huomioiminen
- tekemisen ilo
- kekseliäisyys, suunnittelu, ilmaisutaidot
- järjestelmällisyys ja pitkäjänteisyys
- vastuu omasta työstä ja vuorovaikutuksesta
- oma tuotos ideasta näyttämölle: lavasteet, mainokset, musiikki

- ympäristöstä ja siisteydestä huolehtiminen
- palautteen antaminen ja saaminen
- tekijänoikeudet
- projektin tuotteuttaminen
- ponnistelu yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- vanhemmat
- yritykset
- lehdistö
- kuvataide
- käsityö
- musiikki
- tietotekniikka
- ympäristöoppi
- matematiikka

KRIITTINEN TUOTTAJA

- erilaiset tekstit: sanallisest, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- tuottamisen kokonaisuus ajankohtaisista aiheista
- kirjoitetaan vaikuttava teksti
- mielipideteksti
- toivekirjoitus
- oikeinkirjoitus
- suullinen tuotos

MEILLÄ ENNEN (JA NYT)

- tekstien tuottaminen mm. suullisten lähteiden avulla (haastattelut)
- monipuoliset tiedonlähteet
- muistiinpanojen tekeminen
- tiivistäminen
- lähteiden käyttö
- kirjoitetun ja puhutun kielen ero
- omat ja muiden kokemukset

- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- sanavaraston laajentaminen (sanavalinnat ja sanonnat)
- kuvan tuottaminen kertomuksen perusteella
- erilaiset mediaesitykset
- julkaiseminen eettisesti tekijänoikeuksia kunnioittaen
- juuret
- vuorovaikutus, sosiaaliset taidot, yhteistyö, hyvä käytös
- ympäristön havainnointi ja tulkitseminen
- koulun ulkopuolinen yhteiskunta ja sukupolvien ketju

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- ympäristöoppi
- kuvataide
- historia
- tietotekniikka
- kirjasto
- paikallislehdet
- kotiseutumuseo
- virastot
- arkistot
- seurakunta (hautausmaa)
- yhdistykset

S4 KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN (T13-T15)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- monipuolinen lukeminen
- kirjasto-, museo- ja teatterivierailut
- elokuva
- draama
- mediakasvatus
- vertaisoppiminen
- erilaiset projektit (esimerkiksi koulun juhlat, kansalliset merkkipäivät, lapsen oikeudet)

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T13–T15), esimerkkejä:

RUNOVIIKKO

- sanojen, ilmaisutapojen ja tekstien merkitykset
- tulkinta ja kielellä leikittely
- kuvittelukyky ja luovat ratkaisut
- tutustuminen lyriikan käsitteisiin
- ympäristän havainnointi ja tulkitseminen
- tulkitseminen
- tuottaminen
- nauttiminen
- erilaiset tuotokset ja mediaesitykset
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmissä
- tutustuminen oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkajiin nykykulttuurissa
- oman sisäisen tiedon pohtiminen
- tutustuminen ja vertailu muiden kulttuurien lyriiikkaan

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- yhdistykset
- lehdistö
- musiikki
- kuvataide
- lukuaineet

LUKEMINEN TEKEE HYVÄÄ

- mahdollisuus oppilaan tekstivalikoiman laajentamiseen
- ikäkaudelle sopivaa tieto- ja kaunokirjallisuutta
- lukuelämysten jakaminen muiden kanssa
- ääneen lukeminen
- kuunteleminen
- lukutien luominen koulussa ja vapaa-aikana
- nauttiminen

- lukupiiri
- vertailu kirjan ja elokuvan tai teatterin välillä
- kirjaston aktiivinen ja monipuolinen käyttö

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- kaikki eri oppiaineet

<u>Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta 5. luokalla</u>

S1 VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN (T1-T4)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- vertaisoppiminen
- ongelmanratkaisu- ja päättelytehtävät
- draama
- pelit
- leikit
- keskustelut ja kannanotot ihmisoikeuksista
- kansainväliset videopuhelut
- median käyttö ja mediatehtävät

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T1–T4), esimerkkejä:

AKTIIVINEN YHTEISKUNNAN TOIMIJA

- monipuoliset kirjoitustehtävät
- suullinen ilmaisu
- viestintä- ja tietotekniikan hyödyntäminen
- erilaiset esiintymistilanteet
- kulttuuritoiminta, esimerkiksi koulun juhlat
- kansainvälinen yhteistyö

Yhteistyökumppani (esimerkkejä)

- tietotekniikka
- kuvataide
- musiikki
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi

LASTEN OIKEUDET

- mielipide ja sen perusteleminen
- toisen kuunteleminen
- vuorovaikutus
- maailman lapset median näkökulmasta
- suullinen ilmaisu
- kuvitteleminen
- luova kirjoittaminen
- erilaisten tekstien ja kuvan lukeminen
- kannustetaan keskustelemaan kotiväen kanssa
- viestintätekniikka
- erilaiset mediat

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kuvataide
- liikunta
- tietotekniikka
- yhteiskuntaoppi
- vieraat kielet
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- ympäristöoppi

HYVÄT TAVAT

- vuorovaikutus
- toisen kuunteleminen
- tilannetaju
- kulttuurinen näkökulma

- kansainvälisyys
- "niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan"
- kielenkäyttö
- kuvittelu empatian näkökulmasta
- draaman keinot
- oman tilan hallitseminen ja toisen tilan arvostaminen
- ristiriitojen kohtaaminen ja käsittely

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- uskonto ja elämänkatsomustieto
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi
- tietotekniikka

S2 TEKSTIEN TULKITSEMINEN (T5-T8)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjat ja monimediaiset tekstit
- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- draama
- pelit
- leikit

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T5–T8), esimerkkejä:

MEIDÄN JA MUIDEN SADUT

- erilaiset kulttuurit
- lukeminen
- kuunteleminen
- kuvittelu
- nauttiminen
- keskusteleminen
- vuorovaikutus
- teatteri
- käsitteet ja sanasto
- kirjailijavierailut
- ihmisyys ja lasten oikeudet
- eettiset ja moraaliset kysymykset
- havainnollistaminen esimerkiksi tvt:n avulla
- kirjaston käyttö
- tiedonhankinta

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjastot
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- kuvataide
- musiikki
- liikunta
- tietotekniikka
- ympäristöoppi

KRIITTINEN LUKIJA

- erilaiset tekstit: sanalliset, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- erilaisten tekstien ja lähteiden luotettavuus
- tekstien tulkinta, vertailu ja arviointi
- mielipiteet
- uutiset
- mainokset (vastamainos)
- faktat ja mielikuvat
- internet ympäristönä
- tekstin ja lähteiden luotettavuus
- sanojen monimerkityksellisyys ja hierarkia

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- lukuaineet
- matematiikka
- kuvataide
- musiikki
- lehdistö
- yritykset

S3 TEKSTIEN TUOTTAMINEN (T9-T12)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- kuvan, äänen ja videon tekeminen
- ohjelmointi
- erilaiset projektit
- yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- vertaisoppiminen
- vierailut ja vierailijat
- kummitoiminta

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T9–T12), esimerkkejä:

OMA SATU

- kirjoitetaan oma satu, näytelmä tai animaaatio
- käsinkirjoitus ja näppäintaidot
- oikeinkirjoitus
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmässä
- vastaanottajan huomioon ottaminen

- tekemisen ilo
- kekseliäisyys, suunnittelu, ilmaisutaidot
- järjestelmällisyys ja pitkäjänteisyys
- vastuu omasta työstä ja vuorovaikutuksesta
- oma tuotos ideasta näyttämölle: lavasteet, mainokset, musiikki
- ympäristöstä ja siisteydestä huolehtiminen
- palautteen antaminen ja saaminen
- tekijänoikeudet
- projektin toteuttaminen
- ponnistelu yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- vanhemmat
- yritykset
- lehdistö
- kuvataide
- käsityö
- musiikki
- tietotekniikka
- ympäristöoppi
- matematiikka

KRIITTINEN TUOTTAJA

- erilaiset tekstit: sanalliset, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- tuottamisen kokonaisuus ajankohtaisista aiheista
- kirjoitetaan vaikuttava teksti ja mielipideteksti
- toivekirjoitus
- oikeinkirjoitus
- suullinen tuotos

MEILLÄ ENNEN (JA NYT)

- tekstien tuottaminen mm. suullisten lähteiden avulla (haastattelut)
- monipuoliset tiedonlähteet
- muistiinpanojen tekeminen

- tiivistäminen
- lähteiden käyttö
- kirjoitetun ja puhutun kielen ero
- omat ja muiden kokemukset
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- sanavaraston laajentaminen (sanavalinnat ja sanonnat)
- kuvan tuottaminen kertomuksen perusteella
- erilaiset mediaesitykset
- julkaiseminen eettisesti tekijänoikeuksia kunnioittaen
- juuret
- vuorovaikutus, sosiaaliset taidot, yhteistyö, hyvä käytös
- ympäristön havainnointi ja tulkitseminen
- koulun ulkopuolinen yhteiskunta ja sukupolvien ketju

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- ympäristöoppi
- kuvataide
- historia
- tietotekniikka
- kirjasto
- paikallislehdet
- kotiseutumuseo
- virastot
- arkistot
- seurakunta (hautausmaa)
- yhdistykset

S4 KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN (T13-T15)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- monipuolinen lukeminen
- kirjasto-, museo- ja teatterivierailut
- elokuva

- draama
- mediakasvatus
- vertaisoppiminen
- erilaiset projektit (esimerkiksi koulun juhlat, kansalliset merkkipäivät, lapsen oikeudet)

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T13–T15), esimerkkejä:

RUNOVIIKKO

- sanojen, ilmasutapojen ja tekstien merkitykset
- tulkinta ja kielellä leikittely
- kuvittelukyky ja luovat ratkaisut
- tutustuminen lyriikan käsitteisiin
- ympäristän havainnointi ja tulkitseminen
- tulkitseminen
- tuottaminen
- nauttiminen
- erilaiset tuotokset ja mediaesitykset
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmissä
- tutustuminen oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkajiin nykykulttuurissa
- oman sisäisen tiedon pohtiminen
- tutustuminen ja vertailu muiden kulttuurien lyriiikkaan

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- yhdistykset
- lehdistö
- musiikki
- kuvataide
- lukuaineet

LUKEMINEN TEKEE HYVÄÄ

- mahdollisuus oppilaan tekstivalikoiman laajentamiseen
- ikäkaudelle sopivaa tieto- ja kaunokirjallisuutta

- lukuelämysten jakaminen muiden kanssa
- ääneen lukeminen
- kuunteleminen
- lukutien luominen koulussa ja vapaa-aikana
- nauttiminen
- lukupiiri
- vertailu kirjan ja elokuvan tai teatterin välillä
- kirjaston aktiivinen ja monipuolinen käyttö

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- kaikki eri oppiaineet

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta 6. luokalla

S1 VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN (T1-T4)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- vertaisoppiminen
- ongelmanratkaisu- ja päättelytehtävät
- draama
- pelit
- leikit
- keskustelut ja kannanotot ihmisoikeuksista
- kansainväliset videopuhelut
- median käyttö ja mediatehtävät

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T1–T4), esimerkkejä:

AKTIIVINEN YHTEISKUNNAN TOIMIJA

- monipuoliset kirjoitustehtävät
- suullinen ilmaisu
- viestintä- ja tietotekniikan hyödyntäminen
- erilaiset esiintymistilanteet

- kulttuuritoiminta, esimerkiksi koulun juhlat
- kansainvälinen yhteistyö

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- tietotekniikka
- kuvataide
- musiikki
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi

LASTEN OIKEUDET

- mielipide ja sen perusteleminen
- toisen kuunteleminen
- vuorovaikutus
- maailman lapset median näkökulmasta
- suullinen ilmaisu
- kuvitteleminen
- luova kirjoittaminen
- erilaisten tekstien ja kuvan lukeminen
- kannustetaan keskustelemaan kotiväen kanssa
- viestintätekniikka
- erilaiset mediat

Yhteistyökumppani (esimerkkejä)

- kuvataide
- liikunta
- tietotekniikka
- yhteiskuntaoppi
- vieraat kielet
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- ympäristöoppi

HYVÄT TAVAT

- vuorovaikutus
- toisen kuunteleminen
- tilannetaju
- kulttuurinen näkökulma
- kansainvälisyys
- "niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan"
- kielenkäyttö
- kuvittelu empatian näkökulmasta
- draaman keinot
- oman tilan hallitseminen ja toisen tilan arvostaminen
- ristiriitojen kohtaaminen ja käsittely

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- uskonto ja elämänkatsomustieto
- liikunta
- vieraat kielet
- ympäristöoppi
- tietotekniikka

S2 TEKSTIEN TULKITSEMINEN (T5-T8)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjat ja monimediaiset tekstit
- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- draama
- pelit
- leikit

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T5–T8), esimerkkejä:

MEIDÄN JA MUIDEN SADUT

- erilaiset kulttuurit
- lukeminen
- kuunteleminen
- kuvittelu
- nauttiminen
- keskusteleminen
- vuorovaikutus
- teatteri
- käsitteet ja sanasto
- kirjailijavierailut
- ihmisyys ja lasten oikeudet
- eettiset ja moraaliset kysymykset
- havainnollistaminen esimerkiksi tvt:n avulla
- kirjaston käyttö
- tiedonhankinta

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjastot
- uskonto ja elämänkatsomustieto
- kuvataide
- musiikki
- liikunta
- tietotekniikka
- ympäristöoppi

KRIITTINEN LUKIJA

- erilaiset tekstit: sanalliset, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- erilaisten tekstien ja lähteiden luotettavuus
- tekstien tulkinta, vertailu ja arviointi
- mielipiteet
- uutiset

- mainokset (vastamainos)
- faktat ja mielikuvat
- internet ympäristönä
- tekstin ja lähteiden luotettavuus
- sanojen monimerkityksellisyys ja hierarkia

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- lukuaineet
- matematiikka
- kuvataide
- musiikki
- lehdistö
- yritykset

S3 TEKSTIEN TUOTTAMINEN (T9-T12)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- kirjoittaminen
- lukeminen
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- kuvan, äänen ja videon tekeminen
- ohjelmointi
- erilaiset projektit
- yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- vierailut ja vierailijat
- kummitoiminta
- vertaisoppiminen

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T9–T12), esimerkkejä:

OMA SATU

- kirjoitetaan oma satu, näytelmä tai animaaatio
- käsinkirjoitus ja näppäintaidot
- oikeinkirjoitus
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmässä
- vastaanottajan huomioiminen
- tekemisen ilo
- kekseiläisyys, suunnittelu, ilmaisutaidot
- järjestelmällisyys ja pitkäjänteisyys
- vastuu omasta työstä ja vuorovaikutuksesta
- oma tuotos ideasta näyttämölle: lavasteet, mainokset, musiikki
- ympäristöstä ja siisteydestä huolehtiminen
- palautteen antaminen ja saaminen
- tekijänoikeudet
- projektin tuotteuttaminen
- ponnistelu yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- vanhemmat
- yritykset
- lehdistö
- kuvataide
- käsityö
- musiikki
- tietotekniikka
- ympäristöoppi
- matematiikka

KRIITTINEN TUOTTAJA

- erilaiset tekstit: sanalliset, kuvalliset, auditiiviset, numeeriset ja kinesteettiset symbolijärjestelmät
- tuottamisen kokonaisuus ajankohtaisista aiheista
- kirjoitetaan vaikuttava teksti
- mielipideteksti
- toivekirjoitus
- oikeinkirjoitus

- suullinen tuotos

MEILLÄ ENNEN (JA NYT)

- tekstien tuottaminen mm. suullisten lähteiden avulla (haastattelut)
- monipuoliset tiedonlähteet
- muistiinpanojen tekeminen
- tiivistäminen
- lähteiden käyttö
- kirjoitetun ja puhutun kielen ero
- omat ja muiden kokemukset
- kertominen
- kuvaaminen
- vertailu
- selostaminen
- sanavaraston laajentaminen (sananvalinnat ja sanonnat)
- kuvan tuottaminen kertomuksen perusteella
- erilaiset mediaesitykset
- julkaiseminen eettisesti tekijänoikeuksia kunnioittaen
- juuret
- vuorovaikutus, sosiaaliset taidot, yhteistyö, hyvä käytös
- ympäristön havainnointi ja tulkitseminen
- koulun ulkopuolinen yhteiskunta ja sukupolvien ketju

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- ympäristöoppi
- kuvataide
- historia
- tietotekniikka
- kirjasto
- paikallislehdet
- kotiseutumuseo
- virastot
- arkistot
- seurakunta (hautausmaa)
- yhdistykset

S4 KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KULTTUURIN YMMÄRTÄMINEN (T13-T15)

Esimerkkejä opetusmetodeista laaja-alaisesta näkökulmasta:

- monipuolinen lukeminen
- kirjasto-, museo- ja teatterivierailut
- elokuva
- draama
- mediakasvatus
- vertaisoppiminen
- erilaiset projektit, esimerkiksi koulun juhlat, kansalliset merkkipäivät, lapsen oikeudet

Laaja-alainen osaaminen aihekokonaisuuksittain (T13–T15), esimerkkejä:

RUNOVIIKKO

- sanojen, ilmaisutapojen ja tekstien merkitykset
- tulkinta ja kielellä leikittely
- kuvittelukyky ja luovat ratkaisut
- tutustuminen lyriikan käsitteisiin
- ympäristän havainnointi ja tulkitseminen
- tulkitseminen
- tuottaminen
- nauttiminen
- erilaiset tuotokset ja mediaesitykset
- työskentely yksin, pareittain ja ryhmissä
- tutustuminen oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkajiin nykykulttuurissa
- oman sisäisen tiedon pohtiminen
- tutustuminen ja vertailu muiden kulttuurien lyriiikkaan

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- yhdistykset
- lehdistö
- musiikki
- kuvataide

- lukuaineet

LUKEMINEN TEKEE HYVÄÄ

- mahdollisuus oppilaan tekstivalikoiman laajentamiseen
- ikäkaudelle sopivaa tieto- ja kaunokirjallisuutta
- lukuelämysten jakaminen muiden kanssa
- ääneen lukeminen
- kuunteleminen
- lukutien luominen koulussa ja vapaa-aikana
- nauttiminen
- lukupiiri
- vertailu kirjan ja elokuvan tai teatterin välillä
- kirjaston aktiivinen ja monipuolinen käyttö

Yhteistyökumppanit (esimerkkejä)

- kirjasto
- kaikki eri oppiaineet